

Briselē, 2018. gada 12. martā
(OR. en)

6921/1/18
REV 1

Starpiestāžu lietas:

2016/0360 (COD)

2016/0361 (COD)

2016/0362 (COD)

2016/0364 (COD)

EF 66
ECOFIN 220
DRS 13
CCG 8
CODEC 336

PIEZĪME

Sūtītājs:	prezidentvalsts
Saņēmējs:	Padome
Temats:	Banku pakete – <i>vispārēja pieeja</i>

I. IEVADS

1. 2016. gada 17. jūnijā Padome pieņēma secinājumus par ceļvedi banku savienības izveides pabeigšanai, kuros tā uzsvēra, cik svarīgi ir turpināt pienācīgā secībā īstenot riska samazināšanas un riska dalīšanas pasākumus.
2. Ievērojot Padomes 2016. gada ceļvedi, Komisija 2016. gada 23. novembrī pieņēma tiesību aktu priekšlikumu kopumu ("banku pakete"), paredzot grozījumus dažādos spēkā esošos leģislatīvajos instrumentos, kuri attiecas uz prudenčuālajām prasībām banku nozarē, īpaši Kapitāla prasību regulā un direktīvā (*CRR* un *CRD*), Banku atveseļošanas un noregulējuma direktīvā (*BRRD*) un Vienotā noregulējuma mehānisma regulā (*SRMR*).

3. Slovākijas, Maltas, Igaunijas un Bulgārijas prezidentūras laikā notika 37 Finanšu pakalpojumu darba grupas sanāksmes, kurās rūpīgi izskatīja banku paketes priekšlikumus.
4. Pastāvīgo pārstāvju komiteja 7. martā apsprieda prezidentvalsts kompromisus par juridiskajiem tekstiem *CRR*, *CRD*, *BRRD* un *SRMR*, kas attiecīgi izklāstīti dokumentos 6614/18, 6615/18, 6616/18 un 6617/18, pamatojoties uz prezidentvalsts piezīmi, kurā ir izklāstīti trīs politiski jautājumi, kas vēl nav atrisināti, pirms var panākt vienošanos par vispārēju pieeju.
5. Trīs neatrisinātie jautājumi ir šādi: veids, kā īstenot fundamentālu tirdzniecības portfeļa pārskatīšanu, minimuma prasības pašu kapitālam un atbilstīgajām saistībām (*MREL*) subordinācija un *CRR/CRD* piemērošanas joma.
6. Ņemot vērā diskusijas Pastāvīgo pārstāvju komitejā un vienlaikus saglabājot vispārējo paketes līdzsvarotību, prezidentvalsts ierosina turpmāk izklāstīto pieeju, kuras nolūks ir izskatīt trīs neatrisinātos jautājumus.

II. NEATRISINĀTIE JAUTĀJUMI

A. FUNDAMENTĀLAS TIRDZNIECĪBAS PORTFEĻA PĀRSKATĪŠANAS ĪSTENOŠANA

Ar **fundamentālu tirdzniecības portfeļa pārskatīšanu (*FRTB*)** nosaka jaunus starptautiskos standartus regulatīvām prasībām atbilstošam banku kapitālam attiecībā uz tirgus riskiem, kā par to 2016. gadā vienojās Bāzeles komiteja. Tirgus riska kapitāla standartus var definēt kā kapitāla apjomu, kas bankām ir jārezervē kā aizsardzība iespējamo zaudējumu gadījumā, kuri rodas no to tirdzniecības darbībām, tādējādi aptverot tirgoto instrumentu (t. i., akciju, obligāciju) vērtības izmaiņas riskus, ārvalstu valūtas risku, procentu likmju risku utt. Ar banku paketi, kā to sākotnēji pieņēma Komisija, bija paredzēts īstenot *FRTB* ES tiesību aktos atbilstoši 2016. gada Bāzeles standartiem, ņemot vērā vairākas ES īpatnības.

7. 2017. gada decembrī Bāzeles komiteja publicēja paziņojumu, kurā informēja par trīs gadu ilgu kavēšanos *FRTB* īstenošanā. Patlaban komiteja dažus no 2016. gada standartos izklāstītajiem kapitāla aprēķiniem uzskata par neatbilstīgiem un vēlas līdz 2018. gada decembrim veikt rūpīgu pārskatīšanu.
8. Ņemot vērā šīs norises, prezidentvalsts pauda viedokli, ka nav piemēroti īstenot *FRTB*, kā sākotnēji ierosināts banku paketē, jo tas banku iestādēm uzliktu pienākumu izpildīt prasības, kas īstermiņā var mainīties.
9. Tāpēc prezidentvalsts nāk klajā ar šo priekšlikumu īstenot *FRTB* tādā veidā, kurā ņem vērā Bāzeles komitejas 2017. gada decembrī paziņoto kavēšanos, dod iestādēm pietiekami daudz laika sagatavoties jaunajām tirgus riska kapitāla prasībām un sniedz spēcīgu vēstījumu starptautiskiem dalībniekiem, ka ES joprojām ir apņēmusies pilnībā īstenot *FRTB*, kad standarti būs gatavi. Prezidentvalsts priekšlikums, kas ir pienācīgi atspoguļots *CRR* kompromisa tekstā, ir šāds:
 - a) sācumā, kamēr vēl notiek pārskatīšana Bāzeles komitejā, *FRTB* īstenot tikai kā ziņošanas prasību. Šajā sākotnējā posmā iestādēm būs jāveic kapitāla aprēķini un jāziņo skaitliskie dati saviem uzraudzītājiem, taču tām nebūs pienākums turēt kapitāla apjomu, kas izriet no šādiem aprēķiniem, vai atklāt informāciju par tiem tirgum;
 - b) tiesību akta projektā, ar ko groza *CRR*, svītrot tās *FRTB* daļas, kas patlaban tiek pārskatītas, un dot Komisijai pilnvaras tās ar deleģētu aktu atkal pievienot *CRR* 2019. gadā. Ziņošana sāksies tikai pēc tam, kad būs stājies spēkā deleģētais akts;

- c) aicināt Komisiju līdz 2020. gada beigām iesniegt ziņojumu, attiecīgā gadījumā kopā ar tiesību akta priekšlikumu, kura mērķis ir grozīt *CRR* nolūkā šīs ziņošanas prasības pārvērst par pilnvērtīgu kapitāla prasību. Iestādēm *FRTB* būs jāievēro, tikai pamatojoties uz šo jauno tiesību aktu, un
 - d) līdz tam laikam saglabāt esošo tirgus riska regulējumu, kas pašlaik ir spēkā saskaņā ar *CRR*, lai iestādes to turpinātu ievērot.
10. Pastāvīgo pārstāvju komitejā dalībvalstis piekrita principam, ka iestādēm būtu jāievēro *FRTB* kā kapitāla prasība tikai pēc tam, kad Bāzeles komiteja būs pabeigusi pārskatīšanu, un, attiecīgi, *FRTB* sākumā būtu jāīsteno tikai kā ziņošanas prasība un *CRR* būtu jāgroza vēlākā posmā ar pirmā līmeņa grozījuma priekšlikumu. Vairākas dalībvalstis piekrita prezidentvalsts priekšlikumam.
11. Citas dalībvalstis nepiekrita, jo pastāvēja bažas par deleģēta akta izmantošanu nolūkā papildināt to, ko tās uzskata par būtisku ziņošanas prasības daļu. Tā vietā šīs dalībvalstis ierosināja saglabāt visu *FRTB* tekstu pirmajā līmenī, kā panākta vienošanās Igaunijas prezidentūras laikā, ar visiem tajā ietilpstošajiem pašu kapitāla aprēķiniem un prasīt iestādēm ziņot par minētajiem aprēķiniem, līdz tie ar pirmā līmeņa grozījumu *CRR* tiks ieviesti kā pašu kapitāls. Dalībvalstis, kas atbalsta šo pieeju, pauž bažas, ka deleģēta akta izmantošana radīs risku atkāpties no Igaunijas prezidentūras laikā panāktā progresā attiecībā uz *FRTB*. Tomēr citas delegācijas nevarēja pieņemt šo pieeju, jo tas nozīmētu ziņošanu par novecojušiem skaitliskajiem datiem.

B. MINIMUMA PRASĪBAS PAŠU KAPITĀLAM UN ATBILSTĪGAJĀM SAISTĪBĀM (MREL) SUBORDINĀCIJA

2015. gada novembrī Finanšu stabilitātes padome (FSP) pieņēma **kopējās zaudējumu absorbcijas spējas (TLAC)** standartu globālām sistēmiski nozīmīgām bankām (*G-SIB*). Tā mērķis ir nodrošināt pienācīgas zaudējumu absorbcijas spējas gadījumā, ja bankas nonāk grūtībās.

12. *TLAC* standarts būtu jāievieš no 2019. gada 1. janvāra. Komisija ir ierosinājusi, ka *TLAC* tiek transponēts *CRR* kā minimuma obligātā kapitāla un pakārtoto parādu prasības. Esošais *MREL* satvars arī ir jāsaskaņo ar *TLAC*. Noregulējuma iestādēm vajadzētu būt rīcības brīvībai prasīt papildu *MREL* attiecībā uz *G-SNI* un citām bankām, kas jāīsteno ar *MREL* atbilstošiem instrumentiem, kuri var būt gan pakārtoti, gan nepakārtoti.
13. Kopējam *MREL* apjomam un atbilstīgo parādu subordinācijas līmenim būtu jānodrošina pietiekama zaudējumu absorbcijas spēja un bankas rekapitalizācija.

Pakārtotie instrumenti ir instrumenti, kurus paredzēts iekšēji rekapitalizēt pirms pirmās kārtas saistībām. Pieaugoša iespējamo zaudējumu riska dēļ bankām šādu pakārtoto instrumentu emitēšana izmaksā dārgāk.

14. Komisija ierosināja *MREL* sadalīt divās daļās – "prasība" un "norādes". Lai izveidotu samērīgu tādu intervences pasākumu shēmu, kas pieejami noregulējuma iestādēm *MREL* neievērošanas gadījumā, Komisija ierosināja ieviest *MREL* norāžu jēdzienu. Tādējādi ierobežojumi attiecībā uz sadali, uz kuru attiecas rīcības brīvība (piemēram, dividendes un mainīgais atalgojums), tiktu piemēroti vēlākā posmā, kad *MREL* neievērošana sasniedz konkrētu līmeni.

15. Šajā skarā Pastāvīgo pārstāvju komitejā tika apspriesti trīs jautājumi: elastība subordinācijas līmeņa noteikšanā, obligātās subordinācijas piemērošanas joma un pārejas periodi.

i. Elastība subordinācijas līmeņa noteikšanā

16. Komisija ierosināja, lai noregulējuma iestādēm būtu rīcības brīvība pieprasīt subordināciju attiecībā uz *MREL*, ja un cik lielā mērā tas ir nepieciešams, lai nodrošinātu, ka pret kreditoriem noregulējumā neattiecas sliktāk nekā maksātnespējas procedūrās. Šis ir pazīstams kā princips "neviens kreditors nav sliktākā situācijā".
17. Lai ņemtu vērā to dalībvalstu bažas, kuras lūdza noteikt stingrākas prasības un lielāku elastību noregulējuma iestādēm, prezidentvalsts Bulgārijas ir ierosinājusi svītrot norāžu jēdzienu un pārcelt tirgus uzticēšanās rezervi (*MCB*) no norādēm uz *MREL* prasību. Turklāt, ņemot vērā to, ka šī pakete pēc būtības ir vērsta uz risku samazināšanu, prezidentvalsts Bulgārija ierosināja noregulējuma iestādēm piešķirt lielāku elastību attiecībā uz tirgus uzticēšanās rezerves līmeņa noteikšanu.

Tirgus uzticēšanās rezerve ir daļa no <i>MREL</i> prasības, kas paredzēta, lai iestāde pēc noregulējuma varētu turpināt darboties un saglabāt pietiekamu tirgus uzticēšanos.
--

18. Nosakot *MREL* prasību, iestādei vajadzētu arī būt pienākumam ņemt vērā noteikumu par 8 % no kopējām saistībām un pašu kapitāla, lai piekļūtu noregulējuma fondam. Lai kompensētu šīs stingrākās prasības, noregulējuma iestādēm ir piešķirta ierobežota elastība uzlikt ierobežojumus attiecībā uz diskrecionāru peļņas sadali, ja *MREL* līmeņi tiek pārkāpti.

ii. Obligātā subordinācija augstākā līmeņa bankām un G-SNI

19. Prezidentvalsts Bulgārija ir ieviesusi jaunu obligāto minimālo subordinācijas prasību augstākā līmeņa bankām (ar konsolidēto bilanci noregulējuma grupas līmenī augstāku par EUR 75 miljardiem). Šis minimums nodrošina, ka šādām iestādēm ir minimālais subordinācijas līmenis, pamatojoties uz Eiropas Banku iestādes (EBI) ieteikumiem. Viena dalībvalsts, ko atbalstīja vairākas citas dalībvalstis, ierosināja, ka noregulējuma iestādēm vajadzētu būt iespējai attiecībā uz augstākā līmeņa bankām noteikt stingrākus nosacījumus nekā citām bankām, pamatojoties uz konkrētu nosacījumu izklāstu pirmā līmeņa tekstā.
20. Prezidentvalsts grozījumi subordinācijas regulējumā ir vērsti uz to, lai apmierinātu gan tās dalībvalstis, kuras vēlētos, lai noregulējuma iestādēm būtu plaša rīcības brīvība pieprasīt papildu subordināciju attiecībā uz G-SNI un augstākā līmeņa bankām, gan arī tās dalībvalstis, kuras lūdza dažas garantijas un atbalsta mehānismus attiecībā uz to, cik lielā mērā noregulējuma iestādes var prasīt iestādēm izpildīt subordinētu *MREL*.
21. Prezidentvalsts uzskata, ka atbilstošs līdzsvars nozīmētu rīcības brīvību noregulējuma iestādēm pieprasīt papildu subordināciju līdz vai nu 8 % no kopējām saistībām un pašu kapitāla, vai saskaņā ar apjomu, kas balstīts uz iestāžu riska profilu, – atkarībā no tā, kas ir lielāks. Attiecībā uz G-SNI un augstākā līmeņa bankām rīcības brīvība ir plašāka. Attiecībā uz visām pārējām bankām rīcības brīvība ir balstīta uz novērtējumu par iespējamu principa "neviens kreditors nav sliktākā situācijā" pārkāpumu (8 % no kopējām saistībām un pašu kapitāla vai saskaņā ar formulu – atkarībā no tā, kas ir lielāks). Turklāt augstāks subordinācijas līmenis var tikt prasīts riskantākajām bankām vai gadījumā, ja ir identificēti būtiski noregulējamības šķēršļi (tā sauktās netipiskās bankas).

iii. Pārejas periodi

22. Prezidentvalsts uzskata, ka iestādēm būtu jādod pietiekami daudz laika, lai tās varētu novērst iespējamus trūkumus saistībā ar *MREL* atbilstošiem instrumentiem. Prezidentvalsts kompromisā ir arī paredzēta elastība, proti, iestādes pamatotos gadījumos var pieprasīt, lai prasības tiktu izpildītas agrāk par pārejas periodu beigām.
23. Tomēr galīgajiem lēmumiem par pārejas periodiem vajadzētu būt atkarīgiem no politisko lēmumu iznākuma attiecībā uz *MREL* pielāgošanu un subordināciju.

C. IZNĒMUMI NO KAPITĀLA PRASĪBU REGULAS/KAPITĀLA PRASĪBU DIREKTĪVAS (CRR/CRD) PIEMĒROŠANAS JOMAS

24. Saskaņā ar spēkā esošās Kapitāla prasību direktīvas 2. panta 5. punktu vairākām juridiskajām personām ir piešķirts skaidrs atbrīvojums gan no *CRD*, gan *CRR*, gan rezultātā – arī no noregulējuma režīma piemērošanas. Šīs juridiskās personas lielākoties ir kredītsavienības un attīstību veicinošās un attīstības bankas. Ja šāda atbrīvojuma nebūtu, tās kvalificētu kā "kredītiestādes", un tādējādi būtu vajadzīga licencēšana un uzraudzība saskaņā ar *CRR/CRD*.
25. Trīs dalībvalstis lūdza iekļaut savas valsts attīstības bankas atbrīvoto sarakstā, un liels vairākums dalībvalstu to atbalstīja. Plašu atbalstu guva arī ierosinājums atbrīvot divu dalībvalstu kredītsavienības, lai nodrošinātu saskaņotību ar citām patlaban atbrīvotām kredītsavienībām.
26. Kāda cita dalībvalsts lūdza atbrīvot 14 attīstību veicinošas bankas (vienu valsts un 13 reģionālas). Viena šīs dalībvalsts attīstību veicinoša valsts banka jau ir atbrīvota no *CRR/CRD*. Darba grupai neizdevās panākt vienošanos par šo lūgumu. Dalībvalstu viedokļi Pastāvīgo pārstāvju komitejā dalījās starp to, vai minētajai dalībvalstij piešķirt pilnīgu atbrīvojumu vai vispār nepiešķirt jaunu atbrīvojumu.

III. NOSLĒGUMS

27. Padome tiek aicināta

A. FRTB ĪSTENOŠANA

- Izlemt par pieeju attiecībā uz to, ka sākumā īsteno *FRTB* ziņošanas prasības, vai nu:
 - i) ar deleģētu aktu, pamatojoties uz galīgajiem Bāzeles komitejas skaitliskajiem datiem, kā ierosinājusi prezidentvalsts, vai
 - ii) pamatojoties uz Igaunijas prezidentūras progresa ziņojumā izklāstītajiem pašreizējiem aprēķiniem, kā ierosinājušas dažas delegācijas.

B. MINIMĀLĀS PRASĪBAS PAŠU KAPITĀLA UN ATBILSTĪGO SAISTĪBU (*MREL*) SUBORDINĀCIJAI

- Vienoties par iesniegto kompromisu, vienlaikus pieņemot lēmumu par turpmāk minēto tekstu kvadrātiņos:
 - a) obligātā subordinācija attiecībā uz G-SNI ar *TLAC* standartu [**14,5 % riska svērtais aktīvs + 3,5 %**] pielaide, kas balstās uz principu "neviens kreditors nav sliktākā situācijā";
 - b) obligātā subordinācija attiecībā uz augstākā līmeņa bankām (13,5 % riska svērtais aktīvs – EBI ziņojums);
 - c) ierobežota elastība iestādēm prasīt augstāku subordinācijas līmeni attiecībā uz visām bankām:
 - i) līdz vai nu 8 % no kopējām saistībām un pašu kapitāla, vai [**X**] % no riska svērtā aktīva – atkarībā no tā, kas ir lielāks,
 - ii) saskaņā ar skaidriem nosacījumiem (principa "neviens kreditors nav sliktākā situācijā" novērtējums, [**piemēram, nepielaut, ka publiskie līdzekļi tiek pakļauti zaudējumu riskam**]);
 - d) elastība noregulējuma iestādēm prasīt augstāku subordinācijas līmeni [**līdz noteiktam līmenim**] attiecībā uz netipiskām bankām, kas definētas saskaņā ar to riska pakāpi un iespēju risināt noregulējamības šķēršļus.

C. IZŅĒMUMI NO KAPITĀLA PRASĪBU REGULAS/KAPITĀLA PRASĪBU DIREKTĪVAS (*CRR/CRD*) PIEMĒROŠANAS JOMAS

- Izlemt, vai atbrīvot 14 attīstību veicinošas bankām, kā prasījusi 26. punktā norādītā dalībvalsts.